

Klap – Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel. Een artikel uit de Klap-krant of een volledig nieuw artikel in de weken dat er geen Klap verschijnt. Surf naar www.klapkrant.be en voer de webcode van de laatste Klap in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Kinderrechten

- Sluit aan bij het artikel ‘Kinderrechtendag’ op pag. 5.
- Motivatie

Op 20 november 1989 namen de Verenigde Naties het ‘Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind’ aan. In dit Kinderrechtenverdrag staan 54 artikelen met afspraken over de rechten van kinderen en jongeren tot 18 jaar. Op één uitzondering na hebben alle landen in de wereld het Kinderrechtenverdrag ondertekend en geratificeerd. Enkel de Verenigde Staten van Amerika hebben dat laatste nog altijd niet gedaan. Ze zijn bang dat dit verdrag hen ertoe zal verplichten om bepaalde eigen wetten aan te passen. Onder meer de levenslange gevangenisstraf voor minderjarige criminelen is niet in overeenstemming met het verdrag. Naar aanleiding van Kinderrechtendag staan we even stil bij verschillende kinderrechten.
- Doelstellingen
 - De leerlingen kunnen gegevens uit een geschreven boodschap reproduceren en interpreteren.
 - De lln. rubriceren kinderrechten in vier categorieën.
 - De lln. herkennen kinderrechten in situaties waarbij ze geschonden worden.
 - De lln. herkennen bij foto’s het passende kinderrecht.
 - De lln. kunnen de inhoud van een filmpje over kinderrechten doorvertellen.
- Werkwijze
 - In stap: Start de les met te wijzen op de naderende Kinderrechtendag op 20 november. Hou een klassikaal gesprek over kinderrechten. Laat de leerlingen hun voorkennis vrij verwoorden. Sta ook even stil bij de samenhang tussen rechten en plichten.
 - Kern: Ga aan de slag met het Klap-artikel ‘Kinderrechtendag’ op pag. 5 en de werkbladen. Overloop vooraf even alle kinderrechten die opgesomd staan bovenaan op het eerste werkblad. Zorg dat die voor alle kinderen duidelijk zijn. Daarna lezen de leerlingen per twee het artikel en lossen de vragen op de werkbladen op. Laat dit volgen door een klassikale nabespreking.
 - Slot: Als afsluiter bekijken de leerlingen per twee een filmpje over ‘Mensjesrechten’ op www.schooltv.nl. Elk duo bekijkt een ander filmpje. Daarna wandelen de leerlingen per twee in een open ruimte. Op signaal ontmoeten twee duo’s elkaar en ze vertellen elk over hun filmpje.

- Internet

Op deze websites is nog heel veel informatie en materiaal te vinden:
www.kinderrechten.be
www.unicef.be
www.schooltv.nl
www.basisonderwijs.online

2. B, B, B en B

- Sluit aan bij het dossier ‘Ik voel, jij voelt’ op pag. 7 t.e.m. 9.
- Motivatie

Kinderen komen al heel vroeg in aanraking met gevoelens. Het is goed dat de leerlingen die gevoelens leren benoemen en dat ze ook weten hoe ze ermee om moeten gaan. Het is belangrijk dat ze hun gevoelens, zowel positieve als negatieve, kunnen verwoorden. Zo kan er vlugger een oplossing gevonden worden. Natuurlijk blijft het niet bij deze ene les. Elke dag hebben we aandacht voor de gevoelens van de leerlingen.
- Doelstellingen
 - De leerlingen kennen de basisgevoelens: blij, boos, bedroefd en bang.
 - De lln. kennen het verschil tussen een gevoel en een emotie.
 - De lln. herkennen emoji’s en noteren het passende gevoel en de goede emotie erbij.
 - De lln. verwoorden hoe ze zich voelen wanneer ze een muziekstukje beluisteren of bij het bekijken van een kunstwerk.
 - De lln. ervaren dat niet iedereen hetzelfde gevoel heeft bij een situatie.
- Werkwijze
 - Vooraf: Je schrijft vier grote letters b op het bord. Op de stoel van de leerlingen ligt een post-it.
 - In stap: Je vraagt aan de kinderen hoe ze zich voelen. Dit schrijven ze op de post-it. Ook de juf schrijft dit op. Daarna maken de leerlingen een binnen- en een buitenkring. De leerlingen verwoorden hun gevoel aan de leerling die voor hen staat. Ze zeggen erbij waarom ze zich zo voelen. Op jouw teken schuift de buitenkring door naar de volgende leerling. En zo gaat het steeds verder, tot de leerlingen weer bij het eerste vriendje staan.
 - Kern: Vertel de leerlingen dat jullie het nu over gevoelens gaan hebben. Vraag welke gevoelens achter die vier letters b kunnen zitten. Laat de leerlingen vertellen wanneer ze zich eens bang, boos, blij of bedroefd voelden. Ga

na of er leerlingen zijn die zich anders voelen in de geschetste situaties. Sta ook even stil bij het verschil tussen een gevoel en een emotie. (Je voelt je nieuwsgierig. Hoe toon je dit? Je voelt je moe. Hoe toon je dit?) Hier kan de link gelegd worden naar de emoji's. Vertel de leerlingen vervolgens dat het goed is om je gevoelens te uiten. Vraag hoe de leerlingen dit doen of al gedaan hebben. Vermeld ook dat er een organisatie is waar mensen naar je problemen luisteren als je bij niemand anders terecht kan: Awel. Kenden de leerlingen deze organisatie al? Hierna lezen de leerlingen het dossier in de Klapkrant. Vervolgens maken ze de opdrachten 1 tot en met 5. Opdracht 6 wordt klassikaal gemaakt. Je kan zelf zorgen voor muziek of je neemt de drie voorbeelden die je hieronder vindt. Bespreek de antwoorden van de leerlingen samen na.

- Slot: Iedereen wandelt rond in de klas. Je laat muziek afspelen. Wanneer de muziek stopt, moeten de leerlingen het gevoel uitbeelden dat jij noemt. Als afwisseling kan je ook een leerling een gevoel laten noemen.

- Voorbeelden muziekstukjes:
 - 1. <https://www.youtube.com/watch?v=TyUUBrqkfjY> : boos
 - 2. <https://www.youtube.com/watch?v=-HDDMApiTbI> : bedroefd
 - 3. <https://www.youtube.com/watch?v=OZK7rAyzGi4> : bang (vanaf 11.29)
- Tip
Op internet vind je heel wat activiteiten met didactisch materiaal: gevoelskaartjes, emokwartet ...

3. Kok in de klas

- Sluit aan bij het artikel 'Ik bak ... blijde brownies' op pag. 11.
- Motivatie
Iedereen heeft een favoriet gerecht. En kinderen helpen graag in de keuken. Praat met hen over eten en koken, laat ze proeven, ontdekken en experimenteren op hun maat. Samen bakken is voor je leerlingen niet alleen leerzaam, maar ook heel erg leuk. Of het nu gaat om alleen roeren en husselen of zelf koken, iedereen kan wat doen in de klaskeuken! En nadat een recept van naderbij werd bekeken, kan je als kers op de taart het samen uitvoeren. Deze les past in het vak Taal, onderdelen 'lezen' en 'schrijven'.
- Doelstellingen
 - De leerlingen vinden de antwoorden op vragen in een artikel.
 - De lln. bereiden zich voor op het schrijven van een recept (gerecht kiezen, informatie verzamelen ...).
 - De lln. hebben aandacht voor de structuur van een instructietekst i.h.b. een recept.
 - De lln. schrijven instructies in de vorm van een recept.
 - De lln. hebben oog voor de kenmerken van een recept.
- Werkwijze
 - Vooraf: Breng enkele kookboeken mee naar de klas.
 - Instart: Start de les met een kort klasgesprek over het favoriete gerecht van de leerlingen:

Wat eten ze het allerliefst? Wie maakt dat klaar? Hoe wordt dit gerecht klaargemaakt? Helpen ze thuis soms bij het koken? Vinden ze dat leuk of niet? Rond af met de korte weetjesquiz bij opdracht 1.

- Kern: Lees samen met de leerlingen het artikel op pag. 11 van Klap november. Laat de vragen bij opdracht 1 oplossen. Bekijk daarna samen het recept grondiger. Wat voor soort tekst is dit? (*een recept*) Hoe weet je dat? (*de naam van het gerecht, de ingrediënten, de stappen die je moet volgen*) Wat valt op aan de indeling? (*De verschillende stapjes worden genummerd.*) Hoe is de formulering van de zinnen? (*Het zijn bevelzinnen.*) Waarom heeft de schrijver voor deze manier gekozen? (*Door de opbouw zijn de aparte stapjes in het recept makkelijk te volgen en uit te voeren.*) Zijn afbeeldingen belangrijk bij een recept? Waarom? Bekijk ook enkele recepten uit de meegebrachte kookboeken. Je kan voor opdracht 3 opteren om de klas onder te verdelen: een groepje leerlingen die zelfstandig een recept noteren - een groepje waarbij in duo's een recept wordt genoteerd - een groepje leerlingen die onder jouw begeleiding een recept noteren. (Neem hiervoor bv. een pannenkoekenrecept: Benodigdheden :1 l melk, 4 eieren, 400 g patisseriebloem, 40 g boter, een snuifje zout, een scheutje arachideolie of wat extra boter - Werkwijze: Weeg de juiste hoeveelheid bloem en zeef deze in een ruime mengkom. Dit om klonters te vermijden. Voeg nadien een snuifje zout toe. Maak nu het klassieke kuiltje in de berg bloem en doe de eieren hierin. Schenk er de gesmolten boter bij, meng met de garde of de handmixer. Giet er dan geleidelijk de melk bij. Het pannenkoekenbeslag hoort nu goed lopend te zijn. Tijd om te bakken!) De groepjes die snel klaar zijn, kunnen werken aan de lay-out van hun recept en eventueel passende foto's erbij zoeken of tekeningen maken. Als je voldoende tijd hebt, kan je hierna het recept uit Klap in de klas uitproberen. Doordat de titel van het recept een alliteratie is, kan je in opdracht 4 even de schijnwerpers op deze stijlform richten. Wat is een alliteratie? Kunnen de leerlingen deze stijlform herkennen en zelf verzinnen? Je kan deze opdracht eventueel maken wanneer de brownies in de oven bakken. Bv. De artiest en de atypische altviool aanvaarden adembenemend applaus.

- Slot: Laat de recepten door een ander duo feedbacken. Gebruik de aangeboden criteria. Koppel kort klassikaal terug. Verzamel alle afgewerkte recepten in jullie eigen klaskookboek.

- Tips
Maak samen een klaskookboek. Hierin verzamelen jullie de (beste) receptjes van de klas. Laat de kinderen hier thuis een proevertje van koken/bakken en je hebt er meteen een lekkere proevertjesnamiddag bij. De voorkant en een inhoudsopgave kunnen in een vrij (muzisch) moment gemaakt worden.

Sleutel bij de werkbladen

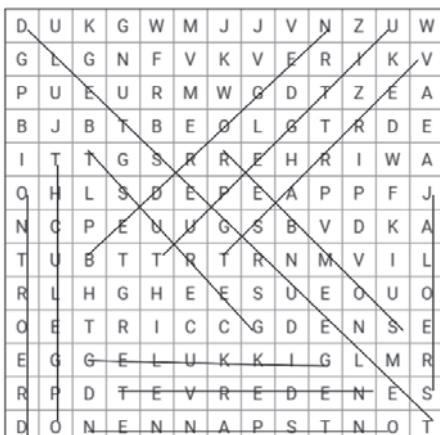
1. Kinderrechten

1. 34 jaar
- A - B - C - D - E - G - H - K - L - M
Rechten die kinderen toelaten om te zijn wie ze zijn: I L
Rechten die kinderen toelaten om te groeien tot
volwassenen: B D F G N P
Rechten die kinderen beschermen tegen situaties die ze
zelf niet kiezen: C K M O
Rechten die kinderen toelaten om zelf zaken in handen
te nemen: A E J
- A - C - P - M - L - K - D - N
- P - N - K - F - J - B

2. B, B, B en B

- blij, boos, bedroefd, bang
- a. niet waar - b. waar - c. waar - d. waar - e. niet waar
- a. eigen antwoord - b. boos, blij, bang, bedroefd, verliefd
- Volgende gegevens mogen niet ontbreken: de naam +
omschrijving, telefoon, chat, e-mail, tijdstippen.
-

gevoelens

BEDROGEN
GELUKKIG
GERUST
JALOERS
ONTROERD
ONTSPANNEN
OPGELUCHT
SOMBER
TELEURGESTELD
TEVREDEN
UITGEPUT
VERRAST
† Woorden afstrepen

- a. eigen antwoorden - b. bang - verliefd (of eigen antwoorden)

3. Kok in de klas

- popcorn - nagerecht - chocolade - de stof die verkregen wordt uit cacaobonen, de zaden uit de vruchten die aan de cacaoboom groeien)
- a. het eten van chocolade / b. Chocolade bevat cacao en dit geeft de opdracht aan je hersenen om een stofje vrij te maken dat voor een blij gevoel zorgt. / c. endorfine / d. de Verenigde Staten / e. een doe-tekst (instructie) / f. 3 - 4 - 1 - 2 / g. ingrediënten - bereidingswijze - au bain-marie
- eigen antwoord
- a. de koddige kater - de snorrende snor - het woelige water - de blauwe bes / b. eigen antwoord
- eigen antwoord

Klap Nieuwsquiz 3

- b - 2. a - 3. b - 4. b - 5. a -
6. c - 7. c - 8. b - 9. c - 10. b

In deze tabel lees je 16 kinderrechten. Ze staan kriskras door elkaar.

Ze hebben elk een letter. Je gebruikt die letters bij het oplossen van alle oefeningen op de werkbladen.

Kinderen hebben recht op ...

A	... een eigen mening hebben;	I	... een eigen naam en nationaliteit;
B	... spelen, rusten, zich ontspannen;	J	... vrienden, in groep samenkomen;
C	... bescherming tegen oorlog;	K	... bescherming tegen kinderarbeid;
D	... voedsel, kleding, een veilige woning;	L	... een eigen cultuur, taal, godsdienst;
E	... privacy;	M	... bescherming tegen seksueel misbruik;
F	... familie;	N	... gezondheidszorg;
G	... onderwijs;	O	... bescherming tegen drugs;
H	... bescherming tegen verwaarlozing;	P	... informatie.

1. Bij het artikel

1. Hoeveel jaar geleden werd een verdrag met kinderrechten neergeschreven? jaar geleden
2. Welke van de rechten uit bovenstaande tabel worden in het artikel vermeld? Noteer de letters.

2. De Rechten van het Kind worden in vier groepen ingedeeld.

Noteer alle letters uit de tabel in het juiste deel van het klaverblad.

3. In deze voorbeelden van situaties merk je dat er nog een lange weg te gaan is.

Noteer de passende letter van het kinderrecht bij elke situatie.

	De ouders van Kim gaan scheiden. Ze zijn het niet eens over bij wie Kim nu gaat wonen. De rechter vraagt niet hoe Kim daarover denkt.
	In Afrikaanse landen als Sudan en Tsjaad worden kinderen ingezet om te vechten.
	Louna heeft thuis geen tv, geen computer, geen internet. Ze kan het nieuws niet volgen.
	Naaktfoto's van kinderen worden verspreid via het internet.
	Mensen die uit een ander land afkomstig zijn krijgen vaak niet de kans om een huis te huren of een job uit te oefenen.
	Kledingmerken laten kleren maken in verre landen. Ook kinderen werken in die fabrieken.
	Kinderen van vluchtelingen slapen in kartonnen dozen, ze hebben niet genoeg te eten.
	In Afrikaanse landen is de kindersterfte hoger dan in Europese landen waar de gezondheid bij baby's beter opgevolgd wordt.

4. Welke kinderrechten horen bij de foto's?

Noteer de letter van het passende kinderrecht.

1. Eigenaardige titel? Inderdaad.

Dit zijn de beginletters van de vier basisgevoelens. Ken jij ze?

B..... B.....
 B..... B.....

2. Wat weet je over gevoelens?

Voor je het Klap-dossier leest, kruis je aan wat waar is of niet waar.

Lees het dossier en verbeter je antwoorden.

	IK		DOSSIER	
	Waar	Niet waar	Waar	Niet waar
a. Gevoelens zitten alleen in je hart.				
b. In Finland wonen de gelukkigste mensen.				
c. In de winter voelen mensen zich soms somber.				
d. Je kan een cursus lachyoga volgen.				
e. Liefde tussen een hond (kat) en het baasje bestaat niet.				

3. Gevoelens en emoties: emoji's

a. Hoe voel jij je nu?

Ik voel me Dit is jouw gevoel.

Hoe toon je dit gevoel?

Door Dit is een emotie.

b. Vul de ontbrekende gevoelens en emoties aan bij de gegeven emoji.

Tip: www.emojibetekenis.nl/lijs-smileys-mensen-emoji

GEVOEL	EMOTIE	EMOJI
verlegen	Ik durf bijna niet te kijken. Ik word rood.	😓
.....	😡
.....	😨
.....	😄
.....	😍
.....	😢

4. Gevoelens uiten!

Niet iedereen kan gemakkelijk over zijn of haar gevoelens praten.

Daarom is er een organisatie waar je terecht kan.

Maak een naamkaartje voor deze organisatie.

De gegevens vind je in het dossier.

5. Er zijn veel verschillende gevoelens.

Een aantal ervan zitten in deze woordzoeker verstopt. Vind jij ze?

D	U	K	G	W	M	J	J	C	N	Z	U	W
G	L	G	N	F	V	K	V	E	R	I	K	V
P	U	E	U	R	M	W	G	D	T	Z	E	A
B	J	B	T	B	E	O	L	G	T	R	D	E
I	T	T	G	S	R	R	E	H	R	I	W	A
O	H	L	S	D	E	P	E	A	P	P	F	J
N	C	P	E	U	U	G	S	B	V	D	K	A
T	U	B	T	T	R	T	R	N	M	V	I	L
R	L	H	G	H	E	E	S	U	E	O	U	O
O	E	T	R	I	C	C	G	D	E	N	S	E
E	G	G	E	L	U	K	K	I	G	L	M	R
R	P	D	T	E	V	R	E	D	E	N	E	S
D	O	N	E	N	N	A	P	T	S	N	O	T

BEDROGEN

GELUKKIG

GERUST

JALOERS

ONTROERD

ONTSPANNEN

OPGELUCHT

SOMBER

TELEURGESTELD

TEVREDEN

UITGEPUT

VERRAST

↑ *Woorden afstrepen*

6. Gevoelens in de kunst

a. Welk gevoel krijg je bij het beluisteren van deze muziek?

1.
2.
3.

b. Welk gevoel roept dit kunstwerk bij je op?

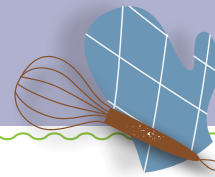
1..... omdat

.....

2..... omdat

.....

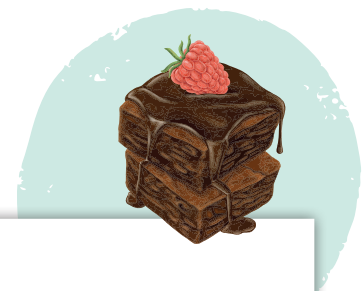
1. Weetjesquiz

- a. Wat krijg je als je maïs poft?
- b. Welke andere naam wordt aan een dessert gegeven?
- c. Wat is het hoofdingrediënt van een brownie?
- d. Hoe krijg je cacao?

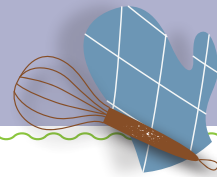
2. Lees aandachtig het artikel 'Blij Brownies' op pag. 11 van Klap.

Los daarna deze vragen op. Misschien moet je zaken opzoeken op internet.

- a. Waarvan krijg je een blij gevoel?
- b. Hoe komt dat?
- c. Hoe heet het geluksstofje?
- d. Waar komt de brownie oorspronkelijk vandaan?
- e. Wat voor soort tekst heb je gelezen? Kleur het bolletje.
 - een verhaal
 - een weettekst
 - een doe-tekst (instructie)
 - een poëzie-tekst
- f. Zet in de juiste volgorde door te nummeren van 1 t.e.m. 4:
 - Eerst suiker en bloem en vervolgens eieren toevoegen en goed mengen.
 - Bakken in de oven.
 - Alle ingrediënten afwegen.
 - De chocolade en boter au bain-marie smelten.
- g. Welk woord wordt bedoeld?

De boodschappen nodig om deze brownie te maken.
Deze stappen moet je volgen om het recept klaar te maken.
Een pan of een kom in een warm of koud bad plaatsen.

3. Schrijf hier jouw recept op.

Denk aan een logische volgorde. Denk aan de benodigdheden en de verschillende stapjes.

Recept

NAAM GERECHT
TIJDSDUUR
INGREDIËNTEN

BEREIDING

The recipe card is on a piece of lined paper with a vertical red margin line on the left. It features several kitchen-related illustrations: a whisk, a rolling pin, a pot with flowers, a hand mixer with a bowl, a blue oven mitt, and a blue and white striped apron next to a pink pitcher. The word 'Recept' is written in a large, blue, cursive font at the top. Below it, the words 'NAAM GERECHT', 'TIJDSDUUR', and 'INGREDIËNTEN' are written in a simple, blue, sans-serif font. Further down, the word 'BEREIDING' is written in the same font. The paper has some light blue and purple ink splatters.

4. De titel van het recept in Klap is een alliteratie.

Dat is een vorm van rijm waarbij dezelfde beginletter een aantal keer achter elkaar wordt herhaald. Alliteratie wordt soms ook beginrijm genoemd.

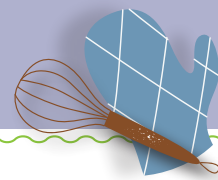
a. Kleur de bolletjes van de alliteraties.

☐ De koddige kater	☐ Het vliegende spook
☐ De dolle musketiers	☐ De snorrende snor
☐ Het woelige water	☐ De blauwe bes

b. Maak groepjes bestaande uit leerlingen die een voornaam met dezelfde beginletter hebben. Zorg voor een blaadje per groepje, waar die beginletter(s) op staat/staan.

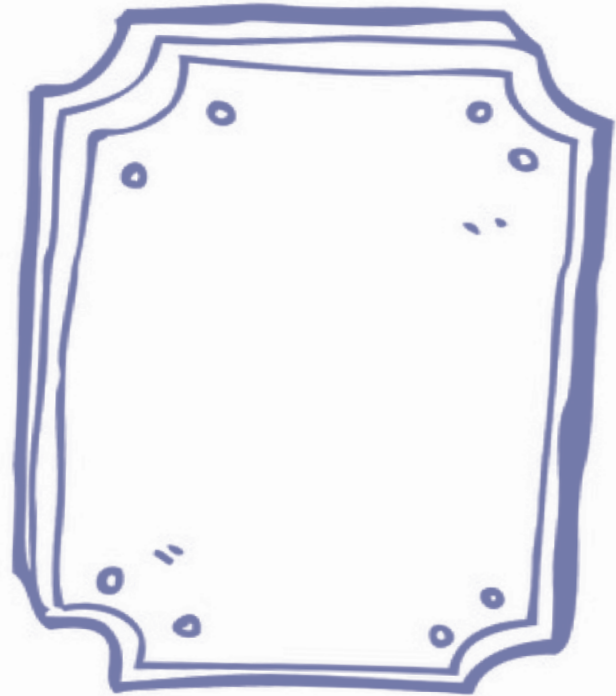
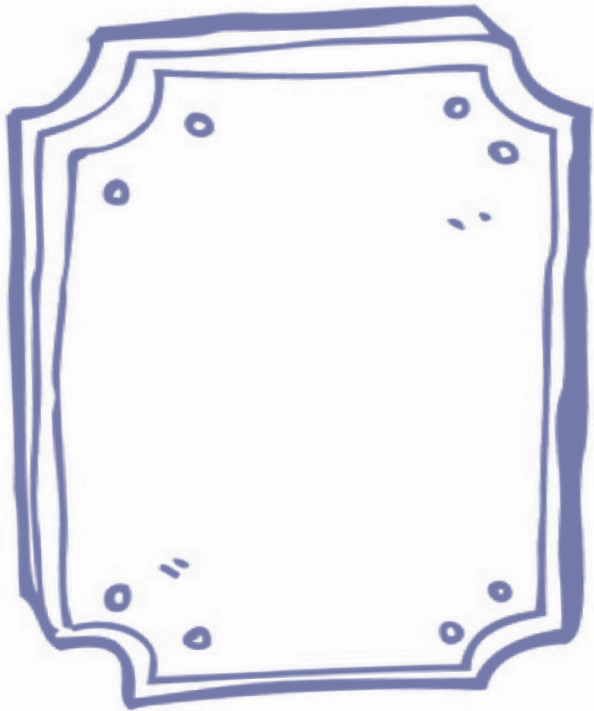
c. Schrijf nu zoveel mogelijk woorden op die beginnen met dezelfde beginletter.

d. Maak een zin met zoveel mogelijk woorden die je bij c. geschreven hebt.

c.

d.

5. Even terugkijken op een recept.

Je geeft feedback op dit recept:

(1 = dit is er niet, 4 = dit is helemaal in orde)

	1	2	3	4
Het recept is logisch opgebouwd.				
De verschillende stappen zijn beschreven in verschillende alinea's en van cijfers voorzien.				
Het recept bevat bevelzinnen.				
Het recept heeft een titel en de kopjes 'Benodigheden' en 'Stappen om te volgen'.				

Sluit aan bij de Klapkrant van november 2023.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

1. Waarom is er minder goed nieuws over zwerfvuil? (pag. 2)
 - a. Het wordt steeds meer.
 - b. Het is minder geworden, maar de daling is niet zo groot als men had gehoopt.
 - c. Het is gelukkig niet meer geworden, maar helaas ook niet minder.
2. Op 11 november vieren we Wapenstilstand, wat herdenken we dan? (pag. 2)
 - a. Het einde van de Eerste Wereldoorlog.
 - b. Het einde van de Tweede Wereldoorlog.
 - c. Het einde van de Golfoorlog.
3. Waartegen moeten kinderen beschermd worden volgens het verdrag waarin de rechten van kinderen werden geschreven? (pag. 5)
 - a. Tegen diefstal en oorlog.
 - b. Tegen mishandeling, uitbuiting, oorlog en geweld.
 - c. Tegen wind, storm en regen.
4. Wat is een winterdipje? (pag. 7)
 - a. De naam voor al die mensen die in de winter naar de zon op vakantie gaan.
 - b. Een somber gevoel omdat het in de winter vaak donker is.
 - c. Dat je in de winter alleen maar zin hebt in warme chocolademelk met slagroom.
5. Wat is verliefd zijn? (pag. 8)
 - a. Dat je heel veel aan iemand denkt en altijd bij die persoon in de buurt wil zijn.
 - b. Dat je iemand lief vindt van ver weg, maar liever niet dicht bij je hebt.
 - c. Dat je hele goede vrienden bent met iemand.
6. Wat kan je doen via Awel? (pag. 8)
 - a. Praten met je vrienden.
 - b. Praten met je ouders.
 - c. Praten met iemand die je niet kent.
7. Wat betekent het als je krokodillentranen huilt? (pag. 9)
 - a. Krokodillentranen zie je niet, dus je huilt zonder tranen.
 - b. Je hebt zoveel verdriet dat je tranen extra groot zijn.
 - c. Je hebt niet echt verdriet en doet maar alsof.
8. Stine Jensen voelt een heleboel. Wat is haar beroep? (pag. 10)
 - a. therapeut
 - b. filosoof
 - c. huisarts
9. Waarom word je blij van chocolade? (pag. 11)
 - a. Omdat chocolade superlekker is!
 - b. Omdat chocolade in alle vormen gemaakt kan worden.
 - c. Omdat cacao je hersenen de opdracht geeft een stofje te maken waar je blij van wordt.
10. Hoe heet het als een meisje in een jongenslichaam geboren is? (pag. 16)
 - a. lesbisch
 - b. transgender
 - c. biseksueel

